

BIJLAGE - DOELGROEPGERICHTE VOORLICHTING

Inleiding

Zoals ik heb toegezegd tijdens de behandeling van het wetsvoorstel "Wet verzwaren incassoregime" wordt doelgroepgerichte voorlichting ontwikkeld of geïntensiveerd voor reeds in beeld zijnde groepen en voor specifieke groepen onverzekerden op basis van een nadere analyse door het CBS. In §3 van het plan van aanpak heb ik aangegeven dat het gaat om doelgroepgerichte voorlichting aan allochtonen, gezinnen met kinderen, jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken, dak- en thuislozen, nieuwe ingezetenen, gedetineerden, ex-asielzoekers en rechthebbenden op generaal pardon. In het onderstaande schets ik meer uitgebreid de voorlichtingsactiviteiten die ik reeds ondernomen heb en die ik aan het voorbereiden ben.

3.1.a Allochtonen

Uit de monitor van het CBS van 2 mei 2007 is gebleken dat het aantal onverzekerden relatief hoog is onder westerse en niet-westerse allochtonen. Ik heb op 27 juni 2007 het CBS verzocht de allochtonen uit deze twee groepen op te splitsen naar herkomst, zodat inzicht kon worden verkregen over de groepen allochtonen op wie de voorlichting zou dienen te worden gericht. Verder heeft het CBS onderzocht of er onverzekerde allochtonen van een bepaalde herkomst geconcentreerd zijn in bepaalde steden, zodat de voorlichting dan mogelijk geconcentreerd zou kunnen worden op grotere clusters herkenbare allochtonen. Hiertoe zijn de aantallen onverzekerde allochtonen, tot een minimum aantal van 500 personen per land, in steden met meer dan 100.000 inwoners in kaart gebracht en opgesplitst naar herkomst. Uit de nadere analyse van 2 oktober 2007 is gebleken dat de allochtone onverzekerden over het gehele land verspreid wonen. Slechts ten aanzien van een tiental herkomstlanden is er sprake van grotere concentraties allochtonen in bepaalde steden of regio's. Ik ga, waar mogelijk in samenwerking met de gemeentelijke overheden, consulaire vertegenwoordigingen en plaatselijke representatieve vertegenwoordigingen van deze groepen in die steden of regio's, aan de betreffende groepen onverzekerden voorlichting geven over de noodzaak zich te verzekeren. Hiervoor zijn reeds contacten gelegd en ben ik nog bezig afspraken te maken. Voor westerse allochtonen uit de Midden- en Oosteuropese landen bijvoorbeeld is er overleg met werkgeversorganisaties in de sectoren waar veel van deze mensen werkzaam zijn en de gemeenten waar deze mensen wonen. Voorts bekijk ik momenteel hoe ik effectiever brede voorlichting kan verstrekken door specifieke media-aandacht. In het kader van de voorlichting over de nieuwe Zorgverzekeringswet in 2005/2006 is ook dergelijke voorlichting gegeven. Voor mensen die zich nieuw in Nederland vestigen is voorzien in specifieke voorlichting zoals in §3.1.e toegelicht. Ook voor landelijk verspreide groepen westerse- en niet-westerse allochtonen bekijk ik momenteel op welke wijze voorlichting over de verzekeringsplicht zo goed mogelijk kan worden verstrekt.

3.1.b Gezinnen met kinderen

Uit de cijfers van het CBS blijkt dat onder het aantal onverzekerden ongeveer 40.000 kinderen zijn. Deze kinderen komen volgens het CBS vooral uit gezinnen waarvan ook de ouders onverzekerd zijn. Het is dus zaak de ouders van deze kinderen te bereiken. Voor dat doel heb ik reeds overleg gevoerd met de brancheorganisatie van de thuiszorg ActiZ (die de meeste consultatiebureaus onder beheer heeft) om de mogelijkheid van (kostenloze) verzekering van kinderen onder de aandacht te brengen van de bij de consultatiebureaus werkende verpleegkundigen en artsen. Voorts heb ik overleg gevoerd met belangenorganisaties van kinderopvang en kinderdagverblijven, waaronder de Belangenvereniging van ouders in de kinderopvang (Boink) om te bezien op welke wijze informatie kan worden verstrekt. Met Boink is afgesproken dat ik deze organisatie ten

behoefte van hun website nadere informatie verstrek. Ik merk op dat de groep van onverzekerde kinderen vooral onderdeel is van de groep niet-westerse allochtonen, Ik merk op dat deze doelgroep vooral onderdeel is van de groep niet-westerse allochtonen, zodat ook via de informatiestromen ten behoeve van allochtonen getracht wordt ouders met kinderen te bereiken. Ten slotte voer ik overleg met de SVB om deze groep, die in het kader van het recht op de kinderbijslag een bijzondere groep vormt, te wijzen op het belang van een zorgverzekering.

3.1.c Jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken

De verantwoordelijkheid voor het afsluiten van een zorgverzekering voor personen jonger dan 18 jaar ligt bij degene die het gezag over de betreffende persoon uitoefent. Daarnaast is die persoon geen nominale premie verschuldigd voor de zorgverzekering van deze jongeren. Jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken zijn zelf verantwoordelijk voor het afsluiten van een zorgverzekering en dienen wel nominale premie te betalen. Doordat deze jongeren vaak geen inkomen hebben, kunnen er problemen ontstaan bij de betaling van de nominale premie. Het is van belang dat deze groep tijdig wordt geïnformeerd over de premieplicht. Zorgverzekeraars wijzen de verzekerden (of verzekeringnemers) enige maanden van te voren op de consequenties als een jongere 18 jaar wordt. Voorts kunnen in samenwerking met de Informatie Beheer Groep (IBG) aankomende studenten worden voorgelicht over de mogelijkheid de studiebeurs en zorgtoeslag ruim voor hun 18^e verjaardag aan te vragen, zodat zij in staat zijn de nominale premie te betalen. De IBG wordt hiervoor benaderd. Tevens kijk ik naar de mogelijkheid om de ouders van de jongeren voor te lichten over de verzekeringsplicht via de informatieverstrekking van de SVB, inzake het aflopen van de kinderbijslag. Daarnaast benader ik ook het Centraal bureau voor Werk en Inkomen. In overleg met het Ministerie van OCW bekijk ik op welke manieren deze doelgroep verder benaderd kan worden.

3.1.d Dak- en thuislozen

Dak- en thuislozen vormen een kwetsbare groep die wellicht moeite hebben met het afsluiten van een zorgverzekering. In 2006 heeft de Landelijke Vereniging Thuislozen een bustour door Nederland georganiseerd waarbij veel dak- en thuislozen benaderd zijn en voorlichting hebben gekregen. De gemeente Amsterdam is een pilot gestart met een looptijd van één jaar (de "Parkpolis") waarbij zij zorgverzekeringen aanbiedt aan circa 100 onverzekerde dak- en thuislozen. Het gaat hierbij om een kleine groep "zwarte zorgmijders" die zich volledig onttrekt aan hulpverlening. De gemeente Amsterdam betaalt per verzekerde een premie voor een collectieve basisverzekering bij zorgverzekeraar Agis met een uitgebreide aanvullende verzekering. In samenwerking met de gemeente Amsterdam en het ministerie van SZW heb ik deze pilot onder de aandacht gebracht van de Nederlandse gemeenten, via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Dit is tevens opgenomen in de nieuwsbrief die het ministerie van SZW onder gemeenten verspreid. Hiermee heb ik voldaan aan mijn toezegging, die ik hieromtrent heb gedaan tijdens het plenaire debat van het wetsvoorstel 'verzwaren incassoregime' op 20 juni 2007.

Verder is gesproken met de Federatie Opvang, Divosa, GGD Utrecht en NPCF over de wijze waarop dak- en thuislozen het best benaderd kunnen worden en welke problemen in de praktijk worden ondervonden. Hierover zal met deze organisaties nog nader van gedachten worden gewisseld.

3.1.e Nieuwe ingezetenen

Nieuwe ingezetenen zijn vanaf de datum dat zij zich in Nederland vestigen -meestal- zorgverzekeringsplichtig. De inschrijving in de GBA is een geschikt tijdstip voor voorlichting over de verzekeringsplicht. De inschrijving vindt plaats bij de afdeling Burgerzaken van de gemeente waar zij zich vestigen. In samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor

Burgerzaken (NVVB) heeft het ministerie van VWS een flyer ontwikkeld waarin nieuwe ingezetenen op de verzekeringsplicht worden gewezen. Deze flyer is in acht talen vertaald (Engels, Frans, Duits, Spaans, Turks, Arabisch, Pools, Russisch en Roemeens). De gemeenten hebben de mogelijkheid deze te verstrekken aan betrokkenen op het moment van inschrijving in de GBA.

Met de NVVB en gemeenten wordt gesproken over de wijze waarop deze flyer onder gemeenten zal worden verspreid. Verder zullen werkgevers die veel buitenlandse werknemers in dienst hebben worden benaderd en zullen verenigingen van dergelijke werknemers benaderd worden. Hierover vindt nog nader overleg plaats.

3.1.f Gedetineerden

De rechten en plichten die voortvloeien uit de zorgverzekering zijn van rechtswege tijdens detentie opgeschort. Zodra gedetineerden vrij komen dienen degenen met een zorgverzekering hun zorgverzekeraar op de hoogte te brengen van hun vrijlating.

Gedetineerden die geen zorgverzekering hebben dienen deze af te sluiten. Deze groep heeft een verhoogd risico ongedekt te raken. In samenwerking met Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en het ministerie van VWS heeft de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) een brochure ontwikkeld met informatie over de zorgverzekering voor gedetineerden. Deze brochure is door DJI verspreid onder de justitiële inrichtingen in Nederland.

3.1.g Ex-asielzoekers

Asielzoekers die in afwachting zijn van de beslissing op hun aanvraag voor een verblijfsvergunning zijn niet verzekeringsplichtig in de zin van de Zvw. Zodra deze personen een verblijfsvergunning ontvangen zijn zij zorgverzekeringplichtig. Deze groep heeft een verhoogd risico onverzekerd te raken. In samenwerking met het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA) zal voorlichting worden ontwikkeld specifiek gericht op deze asielzoekers.

3.1.h Rechthebbenden op generaal pardon

De mensen die vallen onder het generaal pardon zijn verzekeringsplichtig vanaf het moment van afgifte van de verblijfsvergunning en hebben dan vier maanden de tijd om een zorgverzekering te sluiten. Het is van belang dat deze mensen hier tijdig van op de hoogte worden gesteld. In het kader van dit generaal pardon heeft Zorgverzekeraars Nederland een circulaire uitgebracht voor alle zorgverzekeraars, waarin de zorgverzekeraars worden gewezen op de ingangsdatum van de verzekeringsplicht van deze groep. Uit contact met Vluchtelingenwerk, is gebleken dat Vluchtelingenwerk de betreffende groep reeds van voorlichting voorziet.